

Älgspårprovspår för älghundar

Prisdomarskolning

Rasklubbarnas gemensamma regel- och skolningskommitté har uppgjort detta skolningspaket och lagt ut det på nätet för att kunna användas av alla intresserade.

Skolningsmaterialet får användas och visas vid skolningstillfällen för närvarande studerande t ex med hjälp av dataprojektor eller andra hjälpmedel. Materialet kan kopieras till den egna datorn och användas som hjälp vid skolningstillfällen. Materialet får också kopieras och printas ut på papper samt delas ut papperskopior. Att dela ut en link till materialet via en hemsida är också tillåtet. Det är inte tillåtet att ändra på materialet och använda en sådan version.

Skolningsmaterialet finns på adressen:

<https://koiratietokanta.fi/koulutusohje>
SHJ, SPJ, SLJ SÄÄNTÖ- JA KOULUTUSVALIOKUNTA

Att arrangera prov och hundar som kan delta

- Provtiden är 20.8. – 15.2.
- Provet skall ordnas så att inga fredade viltarter blir störda
- Som arrangör står Kenneldistriktet
- Varje provutförande är ett separat prov, för vilket det uppgörs ett provprotokoll
- Kan arrangeras i samband med jakt
 - För ett godkänt prov fordras en tillräcklig bedömning före man fäller viltet
 - Hunden skall hållas kopplad under hela provet
- Provet utförs på ett vilt som inte är skadat
- I provprotokollet antecknas på vilket vilt som provet utförts: Älg, Rådjur, Vitsvanshjort
- För att erhålla svenskt JCH fordras att provet utförs på älg
- I provet får de hundraser delta, som har rätt att delta i älghundarnas jaktprov samt för andra raser de hundar som har minst ett godkänt resultat från spårprovet på ett skadat klövdjur (VAHI).

ANMÄLAN och UTFÖRANDE

Anmälan görs per telefon till överdomaren före bedömningen börjar

Anmälan görs till den ÖD som är utsedd att leda provet i det kenneldistrikt där provet inleds

En hund som gått igenom provet med godkänt kan inte anmälas till ett nytt spårprov

Deltagaravgift

Kenneldistriktet kan uppbära deltagaravgift av hundägaren. Avgiften är till för att täcka avgifterna för provet.

Överdomaren

- En ÖD som erhållit skolning för älgspårprov eller spårprov på skadat klövdjur (VAHI).
- ÖD skall vara medlem i SKL-FKK och en rasklubb (Finska Spetsklubben SPJ, Finska Jämt- o Gråhundklubben SHHJ eller Finska Laikaklubben SLJ).
- Varje kenneldistrikt utnämner för provsäsongen det antal överdomare som anses nödvändigt.
- ÖD granskar vid rapporteringstillfället hundens registerbok, vaccinationsintyg och prisdomarens kort, medlemskap och jäv.
- ÖD övervakar att i provet inte deltar hund, vars vaccinationer och ID-märkning inte är i skick.

Prisdomare

- I terrängen görs bedömningen av en HIRV överdomare eller en HIRV prisdomare, som skall ha avlagt tilläggsskolningen för älgspårprov (HIRV-J).
- Den domare (öd) som bedömer provet i terrängen kan inte ta emot provet
- Skolningstillägget skall antecknas i prisdomarkortet.
- Kenneldistriktet håller register på personer som fått tilläggsskolning för älgspårprovet.

BEDÖMNING AV HUNDARNA

- Slutresultatet är antingen godkänt eller underkänt.
 - Poäng och prisvalör anges ej.
- Efter bedömningen av hunden skall domaren fortast möjligt avge rapport till överdomaren.
- Inom en vecka uppgörs provprotokoll från provprestationen och individuellt provprotokoll vare sig prestationen var godkänd eller underkänd.

GRUNDER för BEDÖMNING och TOLKNINGAR

Ändamål

Att pröva hundens vilja och förmåga att uthålligt följa spår av älg samt lämplighet för användning vid eftersök.

Genomförande

Provet skall genomföras med spårlina som är minst 8 m lång eller längre. Avståndet mellan förare och hund skall som regel ej understiga 5 meter. Vid svårframkomlig terräng får linan tillfälligt släppas eller fattas med kortare avstånd.

Hunden skall föras i spårsele eller halsband av normalt utförande. Stryp- eller tagghalsband är inte tillåtet. Hundföraren får inte styra hunden.

Provet får genomföras på snötäckt mark med ett snödjup av högst ca 10 cm

Provtid

Minst 90 min. från att man påbörjat spårningen

Pågår tills domaren med säkerhet har kunnat konstatera att hunden kan spåra djuret

Provets utförande

- Spåret skall vara minst 2 timmar gammalt
- Hunden skall till att börja med spåra i minst 30 min.
- Därefter skall provgruppen hålla en paus vid sidan av spåret
 - Hunden får inte känna vittring av spåret och avståndet till spåret skall vara minst 100 m
 - Pausens längd skall vara minst 30 min.
 - 30 min paus är ett sätt för spårning i praktisk jakt, då passkyttarna placeras om till nya platser då djuret gått ur den första såten
- Spårningen fortsätter i minst 30 min eller längre, tills domaren har kunnat konstatera hundens förmåga att spåra
- Spårningen skall aldrig avslutas vid en stig eller väg, utan den skall fortsätta en bra bit på andra sidan av vägen.

Bedömningsmomenten och deras koefficienter

1. Linförhet	0 - 10 p	koeff. 1,0
2. Spårningsförmåga	0 - 10 p	koeff. 2,0
3. Arbetstempo	0 - 10 p	koeff. 1,0
4. Självständighet	0 - 10 p	koeff. 1,0

Bedömningsskala

Utmärkt prestation	9 - 10 p
Mycket bra prestation	7 - 8 p
Bra prestation	5 - 6 p
Godtagbar prestation	3 - 4 p
Dålig prestation	0 - 2 p

1. Linförhet (x 1,0)

Hunden skall arbeta lugnt och tyst i spårlinan. Den skall inte slita och dra så hårt i linan att spårningsarbetet eller förarens uppsikt över framförvarande terräng omöjliggörs.

Hunden arbetar lugnt och tyst i spårlinan på ett utmärkt sätt 9-10 p

Hunden drar kortare perioder i spårlinan 7 - 8 p

Hunden drar längre perioder i spårlinan 5 - 6 p

Hunden sliter och drar så hårt i spårlinan att spårningsarbetet 3 - 4 p
avsevärt försvåras

Hunden sliter och drar så hårt i spårlinan att spårningsarbetet 0 - 2 p
icke går att genomföras på ett godkänt sätt

Spårningsförmåga

Hunden **skall** visa intresse, vilja och förmåga att följa vittringsgivande spår efter älgen/viltet.

Hunden skall noggrant följa spåret så länge föraren vill.

Hunden skall inte låta sig distraheras av annat vilt eller ren.

Hunden skall inte lämna påbörjat spår för att ta an korsande spår, Kortare avvikelser kan tolereras. Om hunden trots att den förts tillbaka från korsande spår, vägrar spåra, bör domaren ej godkänna hunden.

Om hunden får vittring av älg/djuret, som står vid sidan av spåret och Markerar detta, är det till hundens förtjänst. Hunden skall påpassligt använda sina sinnen för att lokalisera älg. Om hunden stannar upp tillfälligt vid spårningsarbetet, på upphöjningar i terrängen för att lyssna, dra i vind etc. eller fixerar platsen där älgen förmodas befinna sig, är detta till hundens förtjänst.

2. Spårningsförmåga (x 2,0)

Hunden spårar på ett utmärkt sätt . Lugnt och bestämt utan
Avvikelser från spåret, har god kontroll på framförvarande terräng 9-10 p

Hunden spårar mycket bra, lugnt och bestämt med små avvikelser
från spåret, reder ut ev. tappter snabbt. 7-8 p

Hunden spårar bra, med mindre avvikelser från spåret,
tappar spåret vid ett tillfälle, men kan på egen hand eller med hjälp
av föraren återfinna spåret och fullfölja spårarbetet. 5-6 p

Hunden spårar godtagbart, tappar dock spåret vid fler än ett tillfälle,
men kan på egen hand eller med hjälp av föraren återfinna
spåret och fullfölja spårarbetet. 3-4 p

Hunden tappar spåret efter kort tid och är ointresserad av att
återfinna spåret och/eller att fortsätta spårarbetet. 0-2 p

3. Arbetstempo (x 1,0)

Hunden skall arbeta på ett följsamt sätt i ett så lugnt tempo så den kan fungera effektivt i en praktisk eftersökssituation. Hunden får inte arbeta med så högt tempo att den uppenbarligen tröttar ut sig onödigt fort. Den får inte heller ha för lågt spårningstempo så att arbetet tar extremt lång tid eller att hunden ideligen skall manas på.

Hunden arbetar i ett utmärkt tempo. Följsam i terrängen och fungerar effektivt.	9-10 poäng
---	------------

Hunden arbetar i ett mycket bra tempo.	7-8 poäng
--	-----------

Hunden arbetar i ett bra tempo. Vissa perioder onödigt fort	5-6 poäng
---	-----------

Hunden arbetar i ett godtagbart tempo. Vissa perioder i ett för lågt tempo.	3-4 poäng
---	-----------

Hunden arbetar i ett olämpligt spårningstempo. Hunden stretar, flåsar eller går så långsamt att upprepad uppmaning måste ske. Kan ej godkännas som eftersökshund	0-2 poäng
--	-----------

4. Självtändighet (x 1,0)

Hundens förmåga att självständigt följa spåret samt reda ut eventuella tappter.

Hunden skall arbeta på egen hand utan styrning av lina. Lågmält beröm som uppmuntran och stöd är tillåtet.

- Hunden arbetar självständigt, på ett utmärkt sätt, lugnt, 9-10 p
tyst och aktivt utan stöd och hjälp från föraren.
- Hunden arbetar på ett mycket bra sätt, ringar vid tappter, 7-8 p
aktivt och självständigt, ev. endast lågmält stöd från föraren
- Hunden arbetar på ett bra sätt, har vissa svårigheter 5-6 p
när älgen svängt. Viss hjälp av föraren erfordras. Ej fulländad
förmåga till självständigt tapparbete.
- Hunden arbetar på ett godtagbart sätt. Har svårigheter när 3-4 p
Älgen svängt, zick-zackar. Tidsödande tapptarbete som också
kräver stöd och hjälp från föraren
- Hunden arbetar på ett dåligt sätt. Föraren måste hela tiden. 0-2 p
styra hunden med linan och uppmuntra den att fortsätta spårarbetet.

Krav för godkännande i älgspårprov

I praktiken endast resultatet:

- godkänd,
- icke godkänd

För att hunden skall erhålla nivån godkänd fordras:

- att hunden erhållit sammanlagt minst 25 förtjänstpoäng
- att hundens förtjänstpoäng i intet moment får understiga 3 poäng